

برای واردات چای و ماشین آلات مبلغی برابر با سه میلیارد و سیصد و هفتاد میلیون دلار ارز دریافت کرده که یک میلیارد و چهارصد و هفتاد و دو میلیون دلار از این مقدار، ارز دولتی بوده است.

همچنین واردات چای و دستگاه‌های این گروه بازرگانی، نیازمند ثبت سفارش و تاییدیه وزارت صمت، جهاد کشاورزی و بانک مرکزی بوده که طی سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ با هماهنگی‌های صورت گرفته، ثبت سفارش‌های این گروه به میزان بیشتر از نیاز کشور تأیید و به محض ارسال برای بانک مرکزی تخصیص لازم انجام شده بود؛ در حالی که دیگر شرکت‌ها فرآیند خاصی را برای دریافت تاییدیه پشت سر می گذاشتند.

اصغر جهانگیر، سخنگوی قوه قضائیه در خصوص این پرونده گفت: وزارت اطلاعات به عنوان اولین گزارش‌دهنده این موضوع به دستگاه قضایی بوده است و به موازات آن نیز سایر دستگاه‌های دیگر مانند سازمان بازرسی کل کشور ورود کردند و اقدامات خوبی داشتند، در حقیقت این اقدام یک تعاملی بین قوه قضائیه و دولت قبل (دولت شهید رئیسی) بوده است. شهید رئیسی خود در این قضیه برای مبارزه با فساد در ابعاد مختلف پیش قدم بودند و گزارش اولیه هم توسط وزارت اطلاعات به مجموعه قوه قضائیه داده شد.

جهانگیر ادامه داد: این گزارش در ۲۷ اسفند ۱۴۰۱ جهت رسیدگی به دادسرای تهران ارائه شد و به دادسرای رسیدگی به جرایم اقتصادی ارجاع شد و موضوع بلافاصله به صورت شبانه‌روزی در دستور کار دادستانی تهران قرار گرفت، دو بازرس ویژه به صورت شبانه‌روزی برای این پرونده در نظر گرفته شد و هر روز با همکاری ضابطان دستگاه‌های نظارتی کار دنبال شد؛ دستگاه‌هایی مانند سازمان ملی استاندارد و مجموعه‌های دیگر هم کمک کردند و نتیجه این شد که یک فساد گسترده که توسط گروه چای دیش صورت می گرفت کشف شد. این نتیجه تلاش بین‌دستگاهی بود که صورت گرفت و متهمین مختلفی در این پرونده مطرح شدند. البته وزارت خانه‌های مختلف هم در این پرونده همراهی و همکاری داشتند (وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صمت، سازمان توسعه تجارت، بعضی از بانک‌ها مانند صادرات و ملت و گردشگری) بخشی از پرونده رسیدگی و رأی آن صادر شده و کیفرخواست دوم در مورد ۳۳ متهم دیگر است که جدیداً وارد دادگاه شده که آن هم متعاقباً رسیدگی خواهد شد.

▼ نظام چندقیمتی ارز، بستر فساد

عطا بهرامی، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با «هم‌میهن» در خصوص پرونده چای دیش و علنی نبودن این دادگاه گفت: علنی نبودن کامل دادگاه‌ها و عدم انتشار جزئیات دقیق می‌تواند به دلایل مختلفی باشد؛ از جمله حفظ امنیت اطلاعات یا جلوگیری از تأثیرگذاری بر روند رسیدگی. اما درست است که این موضوع ممکن است باعث ایجاد سوالات و ابهامات در میان مردم شود، اما اعتماد عمومی زمانی جلب می‌شود که شفافیت بیشتری وجود داشته باشد و مردم بتوانند به طور کامل از روند رسیدگی مطلع شوند.

وی توضیح داد: مشکل اصلی اینجاست که نظام چندقیمتی ارز ذاتاً پیچیده و غیرقابل نظارت است. وقتی شما چندین نرخ ارز دارید، طبیعی است که افراد سودجو از این تفاوت قیمت‌ها سوءاستفاده کنند. ناظران هم ممکن است با محدودیت‌هایی مواجه باشند، اما مشکل اصلی به ساختار نظام اقتصادی برمی‌گردد. تا زمانی که نظام چندقیمتی وجود دارد، امکان نظارت کامل و جلوگیری از فساد بسیار دشوار است.

این کارشناس اقتصادی اظهار کرد: دولت رئیسی با این تصور وارد عمل شد که ناظران قبلی عملکرد ضعیفی داشته‌اند و با تغییر آن‌ها می‌توان مشکلات را حل کرد اما واقعیت این است که مشکل فراتر از این است. نظام قیمت‌گذاری ارزی و چندنرخ بودن آن، ذاتاً مشکل‌ساز است. حتی با تغییر ناظران، اگر ساختار اصلاح نشود، مشکلات ادامه خواهند داشت.

بهرامی تشریح کرد: با توجه به رقم‌های کلانی که در این پرونده‌ها مطرح می‌شود، مثلاً ۳۰۰ میلیون دلار یا نیم میلیارد دلار سیستم دچار ضعف‌های ساختاری جدی است. وقتی شما رقم‌های این چنینی را می‌بینید، طبیعی است که مردم اعتماد خود را از دست بدهند. برای بازسازی اعتماد، نیاز به اصلاحات اساسی در ساختار اقتصادی و نظارتی داریم. بدون این اصلاحات، ادامه این روند غیرممکن است.

وی ادامه داد: در یک نظام چندقیمتی، جلب اعتماد عمومی بسیار دشوار است. این نظام چندقیمتی ذاتاً باعث ایجاد فساد و سوءاستفاده می‌شود تا زمانی که نظام یکپارچه و شفافیتی نداشته باشیم، نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم که مردم به‌طور کامل به این سیستم اعتماد کنند. اعتمادسازی نیازمند شفافیت، عدالت و اصلاحات ساختاری است.

این کارشناس اقتصادی در نهایت گفت: راه حل اصلی، اصلاح ساختار اقتصادی و حذف نظام چندقیمتی است.

باید به سمت یک نظام یکپارچه و شفاف حرکت کنیم. همچنین، تقویت نهادهای نظارتی و افزایش شفافیت در عملکرد آن‌ها می‌تواند به بازسازی اعتماد عمومی کمک کند. بدون این تغییرات، مشکلات ادامه خواهند داشت.

▼ احتمال تغییر در احکام

حمید اسدی، کارشناس مسائل حقوقی در گفت‌وگو با «هم‌میهن» در خصوص پرونده چای دیش و صدور احکام وزرا گفت: این پرونده از جهات مختلفی قابل بررسی است. در حال حاضر، حکم دو وزیر سابق صادر شده است؛ اما درباره مدیرانی که در این پرونده به اتهام رشوه‌گیری تحت تعقیب هستند، اطلاعات دقیقی منتشر نشده است. این عدم شفافیت می‌تواند سوالات زیادی را در ذهنان عمومی ایجاد کند.

وی با اشاره به اینکه بخش‌هایی از پرونده محرمانه است اظهار کرد: در برخی پرونده‌ها، به‌ویژه پرونده‌های اقتصادی که ابعاد گسترده‌ای دارند، ممکن است بخش‌هایی از پرونده به دلایل امنیتی یا حفظ حقوق متهمان محرمانه باقی بماند اما درست است که این موضوع می‌تواند باعث کاهش اعتماد عمومی شود اما مردم حق دارند از جزئیات پرونده‌ها مطلع باشند، به‌ویژه وقتی که این پرونده‌ها به مسائل کلان اقتصادی مربوط می‌شود.

اسدی تأکید کرد: در حال حاضر، حکم صادر شده برای دو وزیر سابق، حکم بدوی است و هنوز قطعی نشده و امکان تجدیدنظرخواهی وجود دارد. حتی پس از مرحله تجدیدنظر، پرونده ممکن است به دیوان عالی کشور یا مرجع اعاده دادرسی ارسال شود. تا زمانی که رای قطعی صادر نشود، امکان تغییر در حکم وجود دارد. نمونه‌هایی مانند پرونده بابک زنجانی نشان می‌دهد که احکام ممکن است در مراحل بالاتر دچار تغییرات اساسی شوند.

این حقوقدان با اشاره به اینکه اتهام دو وزیر سابق معاونت در وقوع جرم بود نه مباشرت توضیح داد: معاونت به این معناست که فرد مستقیماً مرتکب جرم نشده، اما به نحوی به وقوع جرم کمک کرده است. این کمک می‌تواند از طریق اقدامات مثبت یا حتی ترک فعل باشد. در حالی که مباشرت به معنای این است که فرد خودش مستقیماً جرم را انجام داده است. در این پرونده، اتهام دو وزیر سابق معاونت در اخلاص نظام اقتصادی است، نه مباشرت.

اسدی در نهایت گفت: تا زمانی که پرونده در مرحله تجدیدنظر یا مراحل بالاتر قرار دارد، بعید است که مستندات کامل منتشر شود. پس از قطعی شدن رای، احتمالاً شاهد انتشار جزئیات بیشتری خواهیم بود. این موضوع به شفافیت بیشتر و پاسخگویی به سوالات عمومی کمک خواهد کرد.

▼ شفافیت در پرونده چای دیش کلید اعتماد

صالح نقره‌کار، کارشناس حقوقی در گفت‌وگو با «هم‌میهن» در خصوص پرونده چای دیش گفت: مبارزه با فساد باید به گونه‌ای باشد که در هر سطحی از حکمرانی، اگر تخلفی صورت گرفت، بدون ممانعت و با قاطعیت برخورد شود. این موضوع نیازمند یک سیستم نظارتی قوی و

شفاف است که بتواند به‌طور یکسان و بدون تبعیض، تمامی موارد فساد را شناسایی و با آن‌ها برخورد کند. همچنین، ضابطان و مراجع قضایی باید در کشف جرم و صدور احکام، کاملاً قانونی و شفاف عمل کنند.

وی ادامه داد: ما باید اصل آزادی فعالیت‌های اقتصادی را به رسمیت بشناسیم و تنها در مواردی که قانونگذار به صراحت جرم‌انگاری کرده است، وارد فضای کیفری شویم. تفسیر حداکثری از جرایم اقتصادی می‌تواند باعث ایجاد ناامنی و کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی شود. بنابراین، باید دقت کنیم که خارج از چارچوب قانونی، امنیت شهروندی و اقتصادی به خطر نیفتد.

این کارشناس حقوقی اظهار کرد: برای ایجاد یک اقتصاد باز و رقابتی، نیازمند شفافیت، حاکمیت قانون و نهادهای نظارتی قوی هستیم. باید اطمینان حاصل کنیم که قوانین به‌طور یکسان برای همه اجرا می‌شود و هیچ‌کس خارج از چارچوب قانون عمل نمی‌کند. همچنین، باید از فعالیت‌های اقتصادی سالم حمایت کنیم و تنها در مواردی که قانونگذار جرم‌انگاری کرده است، وارد فضای کیفری شویم. این رویکرد می‌تواند به ایجاد امنیت اقتصادی و جلب اعتماد سرمایه‌گذاران کمک کند.

نقره‌کار اظهار کرد: در چنین پرونده‌هایی همانند چای دیش باید دقت شود که تمامی مراحل دادرسی به‌طور شفاف و قانونی انجام شود. متهمان باید امکان دفاع از خود را داشته باشند و حق تجدیدنظرخواهی و فرجام‌خواهی برای آن‌ها محفوظ باشد. همچنین، باید از انتشار اطلاعات نادرست یا ناقص جلوگیری شود تا حقوق متهمان و شهروندان به خطر نیفتد. در نهایت، باید اطمینان حاصل کنیم که احکام صادره کاملاً مستند و قانونی هستند.

وی در نهایت تأکید کرد: به نظر من، باید به سمت تقویت نهادهای نظارتی و شفاف‌سازی فرآیندهای قضایی حرکت کنیم. همچنین، باید از فعالیت‌های اقتصادی سالم حمایت کنیم و تنها در مواردی که قانونگذار جرم‌انگاری کرده است، وارد فضای کیفری شویم. این رویکرد می‌تواند به ایجاد امنیت اقتصادی و جلب اعتماد سرمایه‌گذاران کمک کند. در نهایت، باید اطمینان حاصل کنیم که قوانین به‌طور یکسان برای همه اجرا می‌شود و هیچ‌کس خارج از چارچوب قانون عمل نمی‌کند.

سخنگوی قوه قضائیه روز سه‌شنبه در صحبت‌های خود تلاش کرد تا موضوع اخلاص در نظام اقتصادی را توسط ساداتی نژاد، وزیر کشاورزی دولت سیزدهم به گونه‌ای لاپوشانی کند؛ چراکه وی سابقه‌ای از اتهامات دارد. همچنین از سخنگو درخواست می‌شود تا روند پیگیری یک درخواست ارزی را به‌طور شفاف بررسی کند تا مشخص شود چرا فرآیندهای اداری برای برخی با سخت‌گیری‌های فراوان همراه است، اما در مقابل، مبلغ ۳/۷ میلیارد دلار بدون ارائه تضمین‌های کافی پرداخت شده است. این اقدام نته‌تها سوال‌برانگیز است، بلکه می‌تواند مصداق بارز ترک فعل در سطحی گسترده محسوب شود.

این سوال مطرح است که از چه زمانی چنین اقداماتی بدون پاسخگویی شفاف و دقیق انجام می‌شود و مسئولیت این تصمیمات بر عهده چه کسانی است؟ افکار عمومی و نهادهای نظارتی انتظار دارند پاسخ‌های قانع‌کننده‌ای در این زمینه ارائه شود.

رخداد

پیش‌بینی دلاری ۱۰۵ هزار تومانی در دولت سیزدهم

قیمت دلار در زمان ریاست دولت سیزدهم در محدوده ۵۰ هزار تومان بود و این روزها به بیش از ۹۰ هزار تومان رسیده است. این در حالی است که برخی نمایندگان مجلس این افزایش قیمت دلار را ناشی از تصمیمات نادرست دولت چهاردهم و وزیر اقتصاد یعنی عبدالناصر همتی می‌دانستند به همین دلیل او را استیضاح و برکنار کردند. خبرگزاری فارس نیز در واکنش به این خبر منتشر شده اعلام کرده این نامه نه پیش‌بینی موضوع دولت سیزدهم بوده و نه در جایی تصویب شده بلکه یک گزارش کارشناسی با ۵۷ صفحه پیوست پیرامون یک مسئله بوده است. یک مقام در دولت سیزدهم نیز گفته است «در همین نامه قید شده که وزرا درباره آن نظر بدهند که همین مسئله مشخص می‌کند، این مستندات صرفاً یک طرح کارشناسی است. به گزارش فارس، البته اگر این نامه بخواهد محل بحث قرار گیرد، در آن قید شده است که در صورت انجام اصلاحات و اقدامات مد نظر، دلار در پایان سال باید ۷۰ هزار تومان باشد. در حالی که پس از ۶ ماه فعالیت دولت چهاردهم نرخ ارز ۲۰ هزار تومان بالای این عدد است.» اما به‌طور کلی با تکیه به این نامه می‌توان گفت که دولت چهاردهم یا به‌طور خاص وزیر اقتصاد استیضاح‌شده این دولت، مقصر اصلی یا عامل گرانی دلار نیستند، بلکه چند مولفه از جمله ناترازی انرژی و تورم دست به دست یکدیگر داده‌اند تا قیمت دلار روند صعودی را تجربه کند.

حدود هشت ماه پیش بود که کار دولت سیزدهم به صورت رسمی پایان یافت و مسعود پزشکیان به عنوان رئیس دولت چهاردهم وارد پاستور شد؛ اما با وجود این تغییر دولت همچنان حواشی دولت سیزدهم پایان نیافته و هر چند وقت یکبار یک خبر جدید از این دولت منتشر می‌شود. روز دوشنبه جلسه رسیدگی به پرونده چای دیش برگزار شد، بر همین اساس دو وزیر دولت سیزدهم به عنوان متهم شناخته شدند. سیدرضا فاطمی‌امین و سیدجواد ساداتی‌نژاد در سمت‌های وزیر صنعت و وزیر کشاورزی به دلیل معاونت در اخلاص نظام ارزی کشور، هرکدام به یک و دو سال حبس محکوم شدند و این موضوع جای تعجب دارد که چرا وزرای یک دولت در اخلاص در نظام ارزی می‌توانند معاونت (در عملیات اجرایی دخالت نداشته‌اند) داشته باشند، با این حال باید منتظر بود که پرونده چای دیش به دیوان عالی اداری برسد و مشخص شود این دو وزیر چه حکمی دریافت خواهند کرد. در ادامه حواشی دولت سیزدهم، روز چهارشنبه نامه‌ای در فضای مجازی منتشر شد که براساس آن دفتر ابراهیم رئیسی در خرداد سال جاری پیش‌بینی کرده بود در صورت عدم تغییر شرایط بین‌المللی و ادامه ناترازی انرژی، قیمت دلار در پایان سال بین ۹۰ هزار تومان خواهد بود. همچنین در این نامه پیش‌بینی شده اگر شرایط تحریمی تشدید شود شاهد دلار ۱۰۰ هزار تومانی خواهیم بود.

فعالان خصوصی

ذخایر گوشت بالا است

میزان ذخایر گوشت قرمز کشور چه به‌صورت منجمد، چه گرم و چه زنده نسبت به تقاضا کاملاً بالاست و سید پروتئینی گوشت قرمز کشور پر است. به گزارش ایسنا، منصور پوریان، رئیس شورای تأمین دام کشور با اشاره به افزایش عرضه دام زنده کشتاری و کاهش تقاضا در بازار، تأکید کرد که با وجود ذخایر کافی گوشت قرمز، قیمت برخی قطعات گوشت گرم همچنان بالا است. او با انتقاد از سیاست‌های تنظیم بازار، خواستار صدور مجوز صادرات دام شد تا از ضرر بیشتر دامداران جلوگیری شده و تولید داخلی حفظ شود. پوریان با تأکید بر بالا بودن میزان دام‌های کشتاری، چه در بخش گوسفند و چه گوساله، گفت: تولیدکنندگان با مشکلاتی نظیر هزینه‌های بالای تغلیف، نگهداری و قیمت پایین دام آماده کشتار مواجه هستند. این شرایط با نزدیک شدن به پایان سال و افزایش حجم گله‌های کشتاری، سخت‌تر خواهد شد.

توزیع ۹ هزار تن مرغ

نایب‌رئیس اتحادیه مرغداران گوشتی از توزیع روزانه ۹ هزار تن مرغ در سطح کشور خبر داد. به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، صدرالدین عظیمی، گفت: با توجه به مازاد تولید در برابر عرضه، مرغ کماکان به‌نرخ واقعی در بازار نرسیده است؛ به‌طوری‌که مرغداران هرکیلو مرغ تولیدی را ۱۰ تا ۱۲ هزار تومان کمتر از قیمت تمام‌شده عرضه می‌کنند. او با بیان اینکه عرضه از تقاضا پیشی گرفته است، افزود: به‌رغم آنکه در ایام ماه رمضان و پایانی سال به سر می‌بریم، عرضه نسبت به تقاضا بیشتر است که همین امر موجب شده تا قیمت در اکثر استان‌ها غیرمنطقی باشد. با وجود تورم مرغ در ایام پایانی سال، اما قیمت مرغ کاهشی است که براین اساس پشتیبانی امور دام اقدام موثری انجام نداده است و مجوز صادرات مرغ در حدی نیست که بر بازار اثرگذار باشد. گفتنی است مجوز صادرات ۵ هزار تن مرغ صادر شده که به‌دلیل افزایش حجم تولید، مرغداران با بحران روبه‌رو هستند.

بازار آجیل در رکود و آرامش

بازار آجیل و خشکبار در رکود و آرامش به سر می‌برد. به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، علیرضا ارزانی‌مقانی، رئیس کارگروه آجیل و خشکبار، گفت: در حال حاضر تقاضایی برای خرید در بازار وجود ندارد که نشان می‌دهد به‌دلیل شرایط اقتصادی، قدرت خرید کاهش یافته است. با توجه به افزایش نرخ ارز، نوساناتی در بازار آجیل و خشکبار نسبت به شب پیدا داشتیم و کماکان تقاضایی در بازار برای خرید وجود ندارد. او درباره آینده بازار آجیل و خشکبار عنوان کرد: برآوردها حاکی از آن است که روند رکود در بازار استمرار یابد و نسبت به سنوات گذشته ناشی از کاهش قدرت خرید، افت فروش داشته باشیم. آجیل و خشکبار کالایی است که مردم خریدار به روزهای پایانی موقول می‌کنند، حال باید منتظر ماند و دید که بازار به کدام سمت و سو می‌رود. گرچه صادرات آجیل و خشکبار نسبت به سال قبل افزایشی است، اما روش صادراتی که توسط خودروهایی انجام‌شد، مناسب نبود.